

Бобинський Василь Петрович

Життєпис

Бобинський Василь Петрович народився 11 березня 1898 року в м. Кристинополі (нині м. Червоноград) на Львівщині в сім'ї залізничника. Освіту здобув у гімназіях Львова та Відня. Брав участь у першій світовій війні. З 1922 року співпрацював із прокомуністичною пресою Західної України, тяжіючи до групи революційних письменників "Горно". Видавав літературний тижневик "Світло" (1925-1928), журнал "Вікна" (1927-1930), в яких пропагував прорадянські погляди. 1926-го був заарештований польсько-шляхетськими властями. Після виходу на волю вирішив виїхати на Радянську Україну разом із дружиною й сином. 1930 року прийнятий на навчання до аспірантури Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка АН УРСР, що був тоді в Харкові.

Поет вперше заявив про себе 1919 року, опублікувавши збірку "В притворі храму", позначену естетсько-модерністськими пошуками. Затим побачили світ книжки лірики "Ніч кохання" (1923), "Тайна танцю" (1924), "Поезії. 1920-1928" (1930), поеми "Смерть Франка" (1927), а також публіцистика "Статті й памфлети" (1933).

Як і більшість письменників групи "Західна Україна", Бобинський на початку 30-х років зазнав безпідставних репресій.

25 грудня 1933 року органами ДПУ був виписаний ордер за № 36 на його арешт. В "Анкеті звинуваченого" в графі "Соціальне і політичне минуле" зазначено: "Служив в австрійській армії 1916-18 рр. у ранзі молодшого офіцера; в УГА — хорунжим з 1918 по 1919 р.". У постанові на арешт В. Бобинського (№ 737) написано: звинувачується у злочинах, передбачених ст. 54-11 КК УРСР; "належить до української контрреволюційної організації, яка ставила своєю метою повалення Радянської влади шляхом збройного повстання, групує повстанські кадри у вузівських колах, зв'язаний із польським консульством у Харкові, є учасником ряду нарад контрреволюційної організації, перебуває у зв'язках з видатними діячами цієї організації". Ухвалено:

В. Бобинського взяти під арешт і тримати в "спецкорпусі ДПУ УРСР".

27 грудня 1933 року В. Бобинський подав органам ДПУ заяву, в якій рішуче заперечив свою приналежність до української військової організації: "Членом УВО я ніколи не був". Проте в протоколах допитів зазначено, що В. Бобинський уже зізнався:

"...з 1922-го року і до дня арешту я був членом Української Військової Організації (УВО), яка ставила своєю метою шляхом збройного повстання скинути Радянську владу на Україні і встановити тут фашистську диктатуру".

В обвинувальному висновку, підписаному оперуповноваженим Секретно-політичного відділення Соколовим 24.II. 1934 р., констатується: "Бобинський як за кордоном, так і на Радянській Україні займався розвідувальною діяльністю на користь УВО, був зв'язаний з самим Донцовим і його групою". Справу В. Бобинського було передано на розгляд судової трійки ДПУ УРСР з пропозицією ув'язнити його у

концентраційний табір строком на п'ять років. Заступник прокурора ДПУ УРСР Крайній, допитавши В. Бобинського, 28 лютого 1934 року запропонував засудити його на три роки концтаборів.. Судова трійка погодилася з цим висновком і винесла рішення: "Бобинського Василя Петровича заслати у виправно-трудовий табір строком на три роки".

Подальша доля В. Бобинського невідома. Блукали чутки, що він пережив табірні страхіття, був звільнений, жив десть у Московській області.

Після війни реабілітацією В. Бобинського зайнялася Спілка письменників України. Зокрема, П. Козланюк, А. Турчинська, М. Гаско, Б. Буряк та ін,

29 серпня 1956 року військовий прокурор Київського військового округу І. Бударгін переглянув у порядку нагляду справу В. Бобинського і дійшов висновку, що він був притягнутий до судової відповідальності необґрунтовано, а тому порушив клопотання: рішення судової трійки при колегії ДПУ УРСР від 28 лютого 1934 року скасувати, а справу припинити за відсутністю складу злочину.

26 жовтня 1956 року Військовий трибунал Київського військового округу згадану постанову судової трійки щодо В. Бобинського скасував, а його реабілітував (помертно).

В офіційних виданнях, без вказівки на джерело, дата його смерті зазначається: 2 січня 1938 року.

Федір Погребенник

ЛУ 21(4430) 23.05.1991